

آمین دادرسی مدنی

د. نظم حقوقی کنونی

دکتر علی عباس حیاتی

عضویت علمی دانشگاه رازی

ویراست سوم با تجدیدنظر و اصلاحات کامل

فهرست مطالب

کتاب اول: در امور مدنی، کلیات

باب اول - در صلاحیت دادگاهها

فصل اول: در صلاحیت ذاتی و نسبی دادگاهها.....	۳۵
فصل دوم: اختلاف در صلاحیت و ترتیب حل آن.....	۶۲

باب دوم - وکالت در دعاوی

باب سوم - دادرسی نخستین

فصل اول: دادخواست.....	۱۰۷
مبحث اول: تقدیم دادخواست.....	۱۰۷
مبحث دوم: شرایط دادخواست.....	۱۱۱
مبحث سوم: موارد توقيف دادخواست.....	۱۱۸
مبحث چهارم: پیوستهای دادخواست.....	۱۲۵
فصل دوم: بهای خواسته.....	۱۳۲
فصل سوم: جریان دادخواست تا جلسه رسیدگی.....	۱۳۵
مبحث اول: جریان دادخواست.....	۱۳۵
مبحث دوم: ابلاغ.....	۱۳۹
مبحث سوم: ایرادات و موانع رسیدگی.....	۱۶۷
فصل چهارم: جلسه دادرسی.....	۱۸۵

۶ آیین دادرسی مدنی در نظم حقوقی کنونی

فصل پنجم: توقيف دادرسی و استرداد دعوا و دادخواست.....	۲۰۱
فصل ششم: امور اتفاقی.....	۲۰۹
مبحث اول: تأمین خواسته.....	۲۰۹
۱- درخواست تأمین.....	۲۰۹
۲- اقسام تأمین.....	۲۲۹
مبحث دوم: ورود اشخاص ثالث.....	۲۳۹
مبحث سوم: جلب شخص ثالث.....	۲۴۵
مبحث چهارم: دعوای مقابل.....	۲۵۱
مبحث پنجم: اخذ تأمین از اتباع دولتهای خارجی.....	۲۵۵
فصل هفتم: تأمین دلیل و اظهارنامه.....	۲۶۰
مبحث اول: تأمین دلیل.....	۲۶۰
مبحث دوم: اظهار نامه.....	۲۶۵
فصل هشتم: دعاوی تصرف عدوانی، ممانعت از حق و مزاحمت.....	۲۶۶
فصل نهم: سازش و درخواست آن.....	۲۹۲
مبحث اول: سازش.....	۲۹۲
مبحث دوم: درخواست سازش.....	۲۹۹
فصل دهم: رسیدگی به دلایل.....	۳۰۲
مبحث اول: کلیات.....	۳۰۲
مبحث دوم: اقرار.....	۳۱۹
مبحث سوم: اسناد.....	۳۲۶
الف - مواد عمومی.....	۳۲۶
ب - انکار و تردید.....	۳۳۹
ج - ادعای جعلیت.....	۳۴۶
د - رسیدگی به صحت و اصالت سند.....	۳۵۲
مبحث چهارم: گواهی.....	۳۶۳

۷ □ فهرست مطالب

۳۸۷	مبحث پنجم: معاينه محل و تحقیق محلی
۳۹۷	مبحث ششم: رجوع به کارشناسی
۴۱۷	مبحث هفتم: سوگند
۴۴۰	مبحث هشتم: نیابت قضایی
۴۴۴	فصل یازدهم: رأی
۴۴۴	مبحث اول: صدور و انشا رأی
۴۵۶	مبحث دوم: ابلاغ رأی
۴۶۰	مبحث سوم: حکم حضوری و غیابی
۴۶۲	مبحث چهارم: واخواهی
۴۶۹	مبحث پنجم: تصحیح رأی
۴۷۲	مبحث ششم: دادرسی فوری

باب چهارم - تجدیدنظر

۴۸۹	فصل اول: احکام و قرارهای قابل نقض و تجدیدنظر
۴۹۲	فصل دوم: آراء قابل تجدیدنظر
۵۰۷	فصل سوم: مهلت تجدیدنظر
۵۱۴	فصل چهارم: دادخواست و مقدمات رسیدگی
۵۲۶	فصل پنجم: جهات تجدیدنظر

باب پنجم - فرجام خواهی

۵۴۳	فصل اول: فرجام خواهی در امور مدنی
۵۴۳	مبحث اول: فرجام خواهی و آرای قابل فرجام
۵۵۰	مبحث دوم: موارد نقض
۵۵۹	مبحث سوم: ترتیب فرجام خواهی

۸ آیین دادرسی مدنی در نظم حقوقی کنونی

۵۶۷	مبحث چهارم: ترتیب رسیدگی
۵۷۱	مبحث پنجم: مهلت فرجام خواهی
۵۷۲	مبحث ششم: اقدامات پس از نقض
۵۷۸	مبحث هفتم: فرجام تبعی
۵۷۹	فصل دوم: اعتراض شخص ثالث
۵۹۱	فصل سوم: اعاده دادرسی
۵۹۱	مبحث اول: جهات اعاده دادرسی
۶۰۴	مبحث دوم: مهلت درخواست اعاده دادرسی
۶۰۶	مبحث سوم: ترتیب درخواست اعاده دادرسی و رسیدگی

باب ششم - مواعد

۶۱۵	فصل اول: تعیین و حساب مواعد
۶۱۸	فصل دوم: دادن مهلت و تجدید موعد

باب هفتم - داوری

باب هشتم - هزینه دادرسی و اعسار

۶۶۳	فصل اول: هزینه دادرسی
۶۷۱	فصل دوم: اعسار از هزینه دادرسی

باب نهم - مطالبه خسارت و اجبار به انجام تعهد

۶۷۷	فصل اول: کلیات
۶۸۶	فصل دوم: خسارات
۶۹۵	فصل سوم: مستثنیات دین

۹ فهرست مطالب

۶۹۷ سایر مقررات

پیوست (۱): قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۳/۴/۱۵ با اصلاحات سال ۱۳۸۱ ..... ۶۹۹

پیوست (۲): قانون شوراهای حل اختلاف مصوب ۱۳۹۴ ..... ۷۱۴

پیوست (۳): قانون امور حسبی (مصطفوی دوم تیر ماه ۱۳۱۹) ۷۲۳

پیوست (۴): قانون داوری تجاری بین‌المللی مصوب ۱۳۷۶/۲/۲۶ ..... ۷۶۰

پیوست (۵): قانون نظارت بر رفتار قضات (مصطفوی ۲/۲۵ ۱۳۹۲/۲) ۷۷۱

پیوست (۶): قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری ۷۸۳

پیوست (۷): قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی (مصطفوی ۱۳۹۴) ۸۰۴

كتاب شناسى ۸۱۱

علامتهای اختصاری

ق.ا.....قانون اساسی	
ق.ا.م.ح.....قانون اصول محاکمات حقوقی	
ق.ا.ا.م.....قانون اجرای احکام مدنی	
ق.ت.....قانون تجارت	
ق.ت.د.ع.و.ا.....قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب مصوب	
	۸۱ اصلاحی ۷۳
آ.ا.ق.ت.د.ع.و.ا.....آئین نامه اجرایی قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب	۱۳۷۳
ق.ج.آ.د.ک (ق.آ.د.ک).....قانون جدید آیین دادرسی کیفری مصوب	۷۸
ق.ج (ق.آ.د.م).....قانون جدید آیین دادرسی مدنی مصوب	۷۹
ق.ق (ق.ق.آ.د.م).....قانون قدیم آیین دادرسی مدنی	
	ق.م.....قانون مدنی
ق.ا.ح.....قانون امور حسی	
ق.م.ا.....قانون مجازات اسلامی	
ش.....(در قسمت رویه قضایی) شماره حکم یا رای	
ش.....(در قسمت نظریه مشورتی) شماره نظریه مشورتی	
م.....مورخ	
ص.....صفحه	
صص.....صفحات	
د.ع.ک.....دیوان عالی کشور	
ا.ح.د.....اداره حقوقی دادگستری	

علائم اختصاری ۱۱

ا.ح.ق.ق.....اداره حقوقی قوه قضاییه
د.ع.ا.ق.....دادگاه عالی انتظامی قضات
م.ع.ا.ق.....محکمه عالی انتظامی قضات
ق.ا.ق.ج.ت.ع.....قانون اصلاح قانون جلوگیری از تصرف عدوانی مصوب ۱۳۵۲
ل.ق.ت.د.ع.....لایحه قانون تشکیل دادگاههای عمومی ۱۳۵۸